

Centre de Formació Integral per a la Dona a Bolívia

“Educar la dona és educar una família”. Aquest és el lema de CEFIM, Centro de Formación Integral para la Mujer, que es va crear a la capital boliviana el 1986. A les dones d’escassos recursos, CEFIM els ofereix una formació integral, que els capaciti en un ofici i, respectant la seva identitat cultural, els permeti millorar les seves condicions de vida.

12/05/2003

“Quan vaig venir des d’Apolo, em sentia sola i estranya en una ciutat enorme, no sabia moltes coses: ni llegir ni escriure, ni com cuinar. En el CEFIM vaig aprendre a treballar amb alegria, i ara agraeixo comptar amb un bon treball amb el que puc ajudar la meva família”. Aquestes paraules de Consuelo Villanueva resumeixen l’experiència de moltes bolivianes.

Actualment Bolívia és considerat un dels països més pobres d’Amèrica del Sud. Té una població de 8,3 milions de persones, de les quals aproximadament el 50% viu en la pobresa. En el camp, aquesta arriba al 94% de la població, i això explica la migració de la zona rural cap a la ciutat.

Aquesta situació de pobresa afecta sobretot a les dones, que tenen menys accés a l'educació i a les oportunitats de treball que els homes: segons dades oficials, s'estima que el 60% de les dones que viuen en àrees urbanes es veuen discriminades per ser cap de família i mancar d'educació i capacitació. Les que treballen, ho fan en el sector informal, a través de microempreses i altres modalitats d'autoocupació, i reben el 39% menys de salari que els homes.

Una resposta concreta

Com a resposta a aquesta necessitat, l'ASOCIACION PARA LA PROMOCIÓN CULTURAL i SOCIAL (APROCS) es va proposar el 1986 crear el Centro de Formación Integral para la Mujer (CEFIM), que es va plantejar brindar capacitació tècnica i acadèmica a dones d'escassos recursos procedents

del camp i de zones perifèriques de la ciutat de La Paz.

“En el nostre país existeix una gran població de dones que es troben desocupades o subocupades i que s’enfronten davant un problema de supervivència”, explica Graciela Volpe, directora del CEFIM. “Un dels factors més importants que donen lloc a aquesta situació és la manca de capacitació. La nostra intenció és possibilitar a les alumnes l’accés a diferents fonts de treball i formar-les perquè en un futur siguin capaces de viure de manera digna, cristiana -i per això plenament humana- en una societat amb grans contrastos”.

Com tot, el CEFIM va néixer petit. Un grup de persones que coneixien les ensenyances de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, Fundador de l’Opus Dei, va buscar donar una resposta cristiana al problema educatiu i laboral femení. Des del

principi tenien clar que el motor de tot això era un principi que sant Josepmaria havia predicat des de 1928: “El treball, tot treball, -deia- és testimoni de la dignitat de l’home, del seu domini sobre la creació. És ocasió de desenvolupament de la pròpia personalitat. És vincle d’unió amb la resta d’éssers, font de recursos per sostenir la pròpia família; mitjà de contribuir a la millora de la societat, en la qual es viu, i al progrés de tota la Humanitat” (És Crist que passa, n. 47). Molt aviat van contagiar el seu entusiasme a altres persones que col·laboraren en la iniciativa.

El CEFIM, avui

La construcció de l’actual seu del CEFIM va ser possible gràcies a la col·laboració de l’ICU -Istituto per la Cooperazione Universitaria, una ONG italiana- i la Unió Europea. Actualment el projecte se sosté

econòmicament sobretot amb donatius locals dels Amics del CEFIM i les activitats que realitzen per aconseguir fons.

Des del 2002, EDA-ODT, una ONG australiana que s'interessa per la capacitació de la dona, col·labora amb la posada en marxa de les carreres d'Assistència en Servei de Hospitalitat, Serveis d'Assistència Pediàtrica i Geriàtrica, Cuina i Indústria Alimentària. Aquestes tres carreres possibiliten una sortida laboral ràpida per a dones joves que han acabat l'escola secundària, i s'adeqüen a les demandes actuals del país.

La formació que han rebut les beneficiàries dels programes del CEFIM els permet inserir-se en el camp laboral en millors condicions econòmiques i socials: llocs de treball en empreses de serveis, tallers familiars, petites indústries, etc.

En el camp de l'alfabetització ha aconseguit que més de 600 dones analfabetes aprenguin a llegir i escriure, al mateix temps que adquireixen una qualificació tècnica en un àrea de serveis bàsics: cuina, pastisseria, costura, teixits, etc.

Les alumnes que han passat pel CEFIM han tingut l'oportunitat de rebre una formació integral que comprèn els aspectes professionals, acadèmics i humans. Moltes han redescobert la dignitat de la persona amb conseqüències pràctiques per a la seva vida personal i per a l'educació de les seves famílies, ampliant el radi d'influència i benefici de la formació rebuda.

El desafiament de seguir creixent ha portat als directius del CEFIM a marcar-se noves fites: acréixer el pla de formació, implementar un pla de tutories per a docents i alumnes, augmentar el seu radi d'acció

desplaçant-se a altres zones de la ciutat, incorporar nous cursos i qualificar les seves docents... En les seves oïdes ressonen encara les paraules que els va dirigir en una oportunitat el ministre d'Educació bolivià: “Si volem que aquesta obra continuï endavant, cal que la cuidem, però hem de pensar que seria bo que hi hagi no un, sinó molts centres com aquest”.

CEFIM Calle Macario Pinilla, 345 La Paz, Bolivia.

09 de maig de 2003

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/centre-de-
formacio-integral-per-a-la-dona-a-
bolivia/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/centre-de-formacio-integral-per-a-la-dona-a-bolivia/) (09/08/2025)